

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Sommerreise i Sverrig Aar 1836 [uddrag]

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Sommerreise i Sverrig Aar 1836 [uddrag]", i Blicher, Steen Steensen: *Udvalgte værker*, Gyldendal, 1982-83, s. 269. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-blich07-shoot-workid84325.pdf> (tilgået 21. juni 2021)

Anvendt udgave: Udvalgte værker

Af: Sommerreise i Sverrig Aar 1836

I Domkirken bivaanede jeg en Søndags-Gudstjeneste. Af den Tale, der holdtes fra Choret, kunde jeg desværre neppe fatte Mere, end af dem jeg har hørt i Christiansborgs Slotskirke, og det af samme Aarsag: den uheldige Resonance, der forhindrer Andre end de Nærmeststaaende i at samle Talerens Ord. Til at bortrydde denne Hindring havde man i Lunds Kirke gjort et Forsøg, som langt fra ikke tilstrækkeligt opfyldte sin Hensigt. Præsten havde nemlig et conisk Trætalerør - ikke uligt en collosalsk Damestraahat - hvilken Hovedprydelse ikke gjorde noget høitideligt eller andægtigt Indtryk. Jeg har tænkt mig et andet Middel, og undret mig over, at Ingen Akoustiker har faaet det anvendt i vor Slotskirke: et uldent Teppe nemlig, som naar Talen skulde begyndes, kunde nedrulles for enhver af de Piller, mod hvilke hans Røst slaaer an og tilbage.

Der var endnu Eet, som langt mindre vandt mit Bifald. Alleraelderst i Kirkens midterste Gang, allene ved en Stump uhøvlet Træbænkalle de øvrige heelt op i Gangen vare malede - stod en midaldrende Mand, under hele Gudstjenesten stiv som en Støtte. Alle de forreste Bænke vare fuldbesatte, og da det trætter mig at staae længe, traadte jeg til, for at sætte mig paa Mandens Bænk. Men Een greb mig om Armen og hvidskede: "Kors! hvad vil Ni der?" Det var da en Forbryder, som næste Dag skulde i Slaveriet. Jeg betragtede ham fra Siden: hans liigblege Ansigt viste Anger, Sønderknuselse; fra hans nedadvendte Øine randt Taarer uafsladelig - Steengulvet ved hans Fødder var vaadt af dem. Visselig! Gabestokken skulde ikke været ham en nær saa dybt fornedrende Skændsel, som denne i Naadens og Barmhertighedens Tempel. Saadan aabenbar Skrifte ei engang af Præsten, men af hele Menighedens Øine, den satte mig næsten hundrede Aar tilbage i Tiden; men jeg kom dog hastigt igjen ned til de nærværende ved at tænke paa "Brændemærker." En Galeislave sagde til 270 Frankrigs Howard, der løftede paa hans Lænker, og beklagede ham formedelst disses Tyngde: "O!" fremsnærrede han, "Lænken og Aaren og Tampen ere som en Fjeder mod det ene Bogstav F." (Fourbe Kjeltring.) Men det oplyste, det humane Europa er jo i Criminal-væsenet ikke kommen stort videre, end til at straffe - ikke til forbedre re. At kalde et Tugthuus, et aandeligt Pesthuus, en Lasternes Høiskole - at kalde det et Forbedringshuus - det er en græsselig Ironie.

Forstemt - nedstemt forlod jeg det Huus, hvor Kjerlighed skal indoculeres i Troens og Haabets rene Stammer.

[...]

Regimentspastoren E....., der tidligere havde været Tugthuuspræst, indbød mig til, i hans Selskab at bese de stockholmske Straffeanstalter. Der vare vel over tusinde Studenter af begge Kjøen; og da der vare mange samlede i hver Værelse - som hos os - kan man nok begribe, at den indbyrdes Underviisning ogsaa dersteds blev dreven med Held. I intet andet Værelse blev det mig saa trangt om Hjertet, som i Barnemorderskernes. Disse Elendige sadde her ved Vævene, blege som Linet, ventende i dyrisk Sløvhed, eller i eddret Anger, paa det Øieblik, da Atropos vilde afklippe det usle Livs Traad. Der sadde de, Gamle og Unge blandt hverandre, sig selv til indbyrdes Spot og Spee, og enhver Anden til Gru og Væmmelse. Er det da virkelig eet tusinde, otte hundrede og fyrgetive Aar siden Han kom til Verden, der frelste Synderinden fra Stening! Steningsdøden er Barmhertighed mod saadan Fordømmelse paa Livstid. Alas! poor Howard!

271

272